

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Kadernota

Begroting 2026

Inhoud

1. Inleiding	3	7. Btw-compensatiefonds	9
2. Opzet programmabegroting	3	8. Vennootschapsbelasting	10
3. Strategisch kader	4	9. Planning begroting 2026	10
4. Financieel kader	4	10. Besluit	11
4.1 Financieel kader programma's verkeer en openbaar vervoer	4		
4.2 Financieel kader programma Economisch Vestigingsklimaat	6	Bijlagen	12
5. Begrotingsparagrafen	8	Bijlage 1: Indexeringskader inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat	12
6. Indicatoren	9	Bijlage 2: Kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen regio Haaglanden	13
		Bijlage 3: Kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen regio Rotterdam-Rijnmond	17

1. Inleiding

In de financiële verordening van de MRDH is opgenomen dat het algemeen bestuur een uitgangspuntennota vaststelt voordat de ontwerpbegroting voor een zienswijze aan de gemeenten wordt aangeboden. Hierin staan de kaders van het volgende begrotingsjaar. Deze kadernota is die uitgangspuntennota en is bedoeld voor het opstellen van de begroting 2026 van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (hierna: MRDH).

2. Opzet programmabegroting

De begroting 2026 dient te voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (hierna: BBV) en de Financiële verordening van MRDH. Het algemeen bestuur autoriseert de begroting op het niveau van de programma's.

Programma-indeling

In de begroting 2026 staan net als in de begroting 2025 de volgende programma's:

1. Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer
2. Exploitatie verkeer en openbaar vervoer
3. Economisch Vestigingsklimaat

De eerste twee programma's betreffen de wettelijke taak verkeer en vervoer. Deze programma's worden gefinancierd uit rijksmiddelen (met name BDU: Brede doeluitkering verkeer en vervoer). Het derde programma betreft de taak economisch vestigingsklimaat waarvoor een inwonerbijdrage wordt geheven.

De beleidstoelichtingen in de begroting 2026 zullen zoveel mogelijk compact en operationeel van aard zijn. De Strategische Agenda 2023-2026 vormt daarvoor de basis.

In overeenstemming met het BBV dient een apart overzicht van de kosten van overhead te worden opgenomen. In de programma's wordt alleen het deel van de apparaatslasten opgenomen dat betrekking heeft op het primaire proces, het uitvoeren van de taken van de MRDH.

3. Strategisch kader

De Strategische Agenda MRDH 2023-2026 *Met elkaar, voor elkaar* bepaalt de koers voor de komende vier jaar. Deze agenda bevat zes opdrachten voor het versterken van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid. De Strategische Agenda benoemt de volgende zes opdrachten:

1. Investeren in bereikbaarheid
2. Toekomstbestendige economie stimuleren
3. Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren
4. Vernieuwen van werklocaties
5. Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk
6. Herstellen van ov-systeem

Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2023 besloten opdracht 6 af te ronden en daardoor komt deze opdracht niet meer terug in de begroting 2026.

De opdrachten en resultaten uit de Strategische Agenda 2023-2026 worden uitgewerkt in begrotingsprogramma's met behulp van drie vragen:

- Wat willen we bereiken? (resultaten)
- Wat gaan we daarvoor doen? (activiteiten)
- Wat mag dat kosten?

4. Financieel kader

Voor de jaarschijf 2026 dient het meerjarig kader uit de begroting 2025 als uitgangspunt. Dit meerjarig kader wordt aangepast aan de hand van:

- de verwachte realisatiecijfers 2024. De jaarrekening 2024 betreft een peilmoment van de meerjarige projecten. Hieruit volgt een eventuele bijstelling van de jaarschijven binnen de projectbegroting;
- de verwachte bijstellingen 1e begrotingswijziging 2025, voornamelijk in relatie tot de meerjarige projecten. Zie vorige punt;
- voorstellen vanuit de bestuurscommissies waarover in de begroting nog een besluit moet worden genomen;
- de indexering (zie 4.1 en 4.2);
- aanvullende ontwikkelingen (zie 4.1 en 4.2).

Hierna besteden we op programmaniveau aandacht aan het financiële kader.

4.1 Financieel kader programma's verkeer en openbaar vervoer

Budgettair kader

Het budgettaire kader voor de begrotingsprogramma's verkeer en openbaar vervoer betreft de beschikbare Brede doeluitkering verkeer en vervoer (BDU-middelen) van het Rijk.

Voor het ramen van de lasten wordt de verwachte daadwerkelijke voortgang van de gesubsidieerde en nog te subsidiëren projecten als maatstaf genomen. Het bevorschottingsritme kan hiervan afwijken. Voor de kleine investeringsprojecten geldt structureel een subsidieplafond van € 30 miljoen per jaar.

Er mag incidenteel sprake zijn van overbesteding op de BDU-middelen. Het kader voor dit (tijdelijke) tekort sluit aan bij de wettelijke termijn voor structureel evenwicht over een periode van vier jaar. Dit houdt in dat de maximale periode voor het tijdelijke tekort drie achtereenvolgende kalenderjaren bedraagt. Een tekort in 2026 moet dus uiterlijk in 2029 aangezuiverd zijn.

Meerjarenbegroting Vervoersautoriteit

Het algemeen bestuur stelt jaarlijks ook de meerjarenbegroting Vervoersautoriteit vast. Deze meerjarenbegroting geeft een overzicht van beschikbare middelen per jaareinde voor het uitvoeren van de taken van de Vervoersautoriteit gedurende 20 jaar. De meerjarenbegroting brengt de structurele inkomsten van het Rijk en de structurele uitgaven voor de exploitatie van het openbaar vervoer in beeld. Ook laat het de uitgaven zien voor infrastructurele projecten die in de uitwerking- of realisatiefase zijn, of waarvoor een bestuurlijke toezegging voor een bijdrage is gedaan.

Meerjarenbeeld BDU

Het meerjarenbeeld BDU kijkt nog verder vooruit dan de 20 jaar van de meerjarenbegroting. Het bevat een overzicht van alle inhoudelijke opgaven die direct bijdragen aan de doelen uit de Strategische Agenda (werkvoorraad). Ook geeft het inzicht in de match tussen deze opgaven en de beschikbare middelen. Dit instrument faciliteert het bestuurlijke gesprek over de keuzemogelijkheden en de financiële consequenties voor de lange termijn.

De begroting en de bestuursrapportages zijn het moment waarop het algemeen bestuur besluit over het toevoegen van aanvullende financiële middelen aan de begroting.

De Strategische Agenda is een ambitieuze agenda. Dat vraagt enerzijds om vasthoudendheid en anderzijds om wendbaarheid. We moeten onze inzet prioriteren als nieuwe projecten zich aandienen, als de grote negatieve effecten door de coronacrisis in het openbaar vervoer blijven, of als we te maken krijgen met geen of lagere indexering van de BDU-gelden ten opzichte van de inflatie.

Bij het prioriteren gebruiken we leidende principes uit de Strategische Agenda. Deze principes vormen de verbinding tussen wat we willen bereiken met onze opdrachten en de concrete uitvoering in de praktijk. De principes geven richting als we onze inzet moeten prioriteren en worden in de onderstaande volgorde gehanteerd. Bij de eerste stap passen we twee principes toe op één activiteit en vervolgens kijken we in stap 2 naar het totaal van onze inzet.

Stap 1:

- De inzet levert een directe bijdrage aan één of bij voorkeur (in samenhang) meerdere opdrachten uit de Strategische Agenda.
- De inzet heeft positieve impact op de groei van welvaart en welzijn van de metropoolregio. Hierbij kijken we onder andere naar kosteneffectiviteit.

Stap 2:

- We zorgen voor een evenwichtige inzet van het totaal aan activiteiten over de regio. We houden daarbij rekening met de vastgestelde gebiedstypen.

Voor het meerjarenbeeld BDU hanteren we de volgende uitgangspunten:

- de vastgestelde begroting dient als basis;
- het gehanteerde prijspeil is begrotingsjaar t-1;
- we gaan uit van gelijkblijvende BDU-inkomsten;
- er worden geen reserveringen opgenomen voor risico's, met uitzondering van het indexeringsrisico voor de exploitatie van het openbaar vervoer. Dit omdat de MRDH risico loopt op een verschil tussen de indexering van het kostenniveau en het opbrengstenniveau binnen het openbaar vervoer, ten opzichte van indexering van de BDU;

- grote projecten (> €10 mln. subsidiabele kosten) doorlopen de onderstaande fases:

Het financieel commitment van de MRDH neemt toe naarmate het project verder is uitgewerkt. De fase waarin een project zich bevindt bepaalt waar het wordt opgenomen: in de (meerjaren)begroting of in de werkvoorraad. In sommige gevallen is het van belang dat de financiële inzet van de MRDH eerder wordt vastgelegd in de begroting, om op die manier te voldoen aan het budgetrecht van het algemeen bestuur. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-projecten waarbij afspraken worden gemaakt tussen Rijk en regio. Ongeacht de fase waarin een MIRT-project zich bevindt, maken we zo nodig een reservering in de (meerjaren)begroting.

Indexering programma's verkeer en openbaar vervoer

De BDU-bijdrage van het Rijk en de daarmee samenhangende lasten worden op het verwachte prijspeil t-1 begroot. Dat wil zeggen dat in de Begroting 2026 (jaar t) volgens het verwachte prijspeil 2025 (jaar t-1) wordt begroot. In het begrotingsjaar zelf vindt via een begrotingswijziging de resterende prijspeilcorrectie naar het prijspeil 2026 plaats.

Grote projecten (> €10 mln. subsidiabele kosten) hebben over het algemeen een langere doorlooptijd, waardoor het risico op prijsstijgingen groter wordt. In tegenstelling tot eerdere jaren worden deze projecten standaard geïndexeerd volgens de

bij het project vastgestelde methode (bijv. IBOI of GWW). Als er geen expliciet besluit is genomen over indexering wordt er geïndexeerd volgens de indexering van de BDU. Het Rijk kende in 2024 een index op de BDU toe van 4,456%. De druk op de beschikbare middelen neemt hierdoor wel extra toe en leidt tot minder investeringsruimte.

Financiering

De MRDH verstrekt op een tweetal terreinen leningen:

- aan vervoerbedrijven voor de financiering van investeringen in railvoertuigen en railinfrastructuur (op grond van het besluit van het algemeen bestuur op 9 december 2016);
- aan vervoerbedrijven voor het aanschaffen van bussen, laadinfrastructuur en stallingen (op grond van de Verordening verstrekking leningen voor bussen en stallingen Vervoersautoriteit MRDH die in 2025 wordt vastgesteld door het algemeen bestuur).

Voor het verstrekken van de genoemde financieringen kunnen leningen aange-trokken. Daarnaast kunnen er leningen worden aangetrokken om een mogelijk tijdelijk liquiditeitstekort bij de MRDH te financieren. De hiermee samenhangende rentelasten en rentebaten (inclusief de te hanteren opslagen voor marktconformiteit) verwerken we integraal in de begroting 2026.

4.2 Financieel kader programma Economisch Vestigingsklimaat

Indexering programma Economisch Vestigingsklimaat

De MRDH heeft van de colleges in de regio Haaglanden het indexeringskader ontvangen. De indexering van de inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat van prijspeil 2025 naar prijspeil 2026 sluit daarop aan. Dit kader is gericht aan alle gemeenschappelijke regelingen in de regio Haaglanden en opgenomen als bijlage 2 bij deze kadernota. De colleges in de regio Rotterdam-Rijnmond sluiten zich hierbij aan (zie bijlage 3).

De afgelopen jaren heeft de MRDH steeds dit kader gevolgd. Daarbij kijkt de MRDH jaarlijks naar een realistisch niveau van indexeren en houdt daarbij rekening met de financiële positie van de gemeenten. Voor de begroting 2024 heeft de MRDH daarom het voorgestelde indexcijfer voor de materiële kosten verlaagd van 12,2% naar 4,9%. Argument hiervoor was dat de kostenontwikkeling van de materiële budgetten binnen het programma Economisch Vestigingsklimaat relatief minder exogene factoren kent dan voor de loonkosten het geval is. Hierdoor was een dergelijk hoge inflatiecorrectie voor de materiële kosten niet nodig.

Voor de begroting 2025 kon de MRDH daarnaast gehoor geven aan de oproep van de gemeenten om te anticiperen op het sombere financiële perspectief van de gemeenten. Voor de begroting 2025 is daarom de actualisatie van de eerdere indexeringen 2022 t/m 2024 achterwege gebleven. De inwonerbijdrage steeg daardoor met € 0,10 per inwoner in plaats van € 0,20, een halvering van de indexering ten opzichte van de standaardsystematiek.

Voor de begroting 2026 doen de gemeenten opnieuw een indexeringsvoorstel en vragen daarnaast om een vermindering van de inwonerbijdrage met 6,2%. De gemeenten hebben daarbij gekeken naar de korting op het gemeentefonds in 2026 voor alle gemeenten tezamen ten opzichte van 2025. Per saldo leidt het voorstel tot een verlaging van de inwonerbijdrage van € 3,07 voor de begroting 2025 naar € 3,00 voor de begroting 2026. Het gemeentelijke bezuinigingsvoorstel verwerken we in de begroting 2026.

Verdere toelichting op de werkwijze van deze gemeentelijke kaderstelling en een overzicht van de inwonerbijdrage per gemeente voor de begroting 2026 is opgenomen in bijlage 1.

Effect van de verlaging van de inwonerbijdrage voor het programmabudget Economisch Vestigingsklimaat

In de volgende tabel is rekening gehouden met de bijstelling van de apparaatslasten in overeenstemming met de Loonvoet sector overheid 2026 uit de Macro Economisch Verkenning (MEV) 2025 van september 2024 (indexpercentage 2,1%). Het restant van de inwonerbijdrage is beschikbaar voor het programmabudget Economisch Vestigingsklimaat, waarmee onder meer gemeentelijke projecten worden gefinancierd.

	Begroting 2025 (€)	Begroting 2026 (€)	% mutatie 2025-2026
Programmabudget Economisch Vestigingsklimaat	4.744.634	4.703.791	-0,9%
Apparaatslasten Economisch Vestigingsklimaat (inclusief overhead)	2.854.424	2.762.825	-3,2%
Totale inwonerbijdrage*	7.599.058	7.466.616	-1,7%

** De opgenomen inwonerbijdrage voor de begroting 2026 is nog gebaseerd op de voorlopige aantallen inwoners per 31 december 2024. In de MRDH-begroting 2026 gelden de inwoneraantallen per 1 januari 2025.*

Uit de tabel is op te maken dat door de verlaging van de inwonerbijdrage het programmabudget met 0,9% daalt. Bij de start van de MRDH was maximaal € 1 van de inwonerbijdrage van € 2,45 bestemd voor apparaatslasten (afgerond 40,8%). Op basis van bovenstaande inschatting voor de begroting 2026 wordt 37% van de inwonerbijdrage ingezet voor apparaatslasten Economisch Vestigingsklimaat (€ 2.762.825/€ 7.466.616). Dit past nog binnen de afspraken.

5. Begrotingsparagrafen

De volgende paragrafen maken deel uit van de begroting 2026:

Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering gaan we onder andere in op de MRDH-organisatie en de kostenverdeling van de apparaatslasten. De formatie van de MRDH bedraagt in 2026 - 95,6 fte.

De directe salariskosten van de medewerkers Verkeer en Openbaar Vervoer komen ten laste van de rijksmiddelen BDU. De directe salariskosten van de medewerkers Economisch Vestigingsklimaat komen ten laste van de inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat. Voor de verdeling van de salariskosten van de medewerkers van de stafbureaus (inclusief secretaris-algemeen directeur) en de overige bedrijfsvoeringskosten is de verdeelsleutel 18% inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat en 82% BDU. Deze verdeling is gebaseerd op het relatieve formatiebudget van de afdeling Economisch Vestigingsklimaat ten opzichte van het formatiebudget van de afdelingen Verkeer en Openbaar Vervoer uit de begroting 2025.

Indexering van de begrote bedrijfsvoeringslasten

Een aantal onderdelen van de bedrijfsvoeringslasten, waaronder huisvesting en salarislasten kennen een autonome (niet door de MRDH te beïnvloeden) stijging. Om deze lastenstijging te dekken hanteert de MRDH voor 2026 een indexering van 2,2% op de materiële lasten. Deze indexering is gebaseerd op de IMOC 2026 (index materiële overheidsconsumptie) uit de MEV2025-publicatie van het CPB die in september 2024 verscheen. Deze is ook opgenomen in de Kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen (bijlage 2).

Voor de salarislasten volgt de MRDH de eigen cao, die de Cao Gemeenten volgt (inclusief uitzonderingen bij de gemeente Rotterdam). De MRDH hanteert voor 2026 een indexering van 2,1%. De indexering is gebaseerd op de Loonvoet sector overheid

uit de MEV2025-publicatie van het CPB die is opgenomen in de Kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen (bijlage 2).

Naast deze indexering voert de MRDH een correctie door van -0,2% over voorgaand jaar (2025). In de begroting 2025 was rekening gehouden met een indexatie van 4,9%, maar de MEV 2025 geeft een indexpercentage Loonvoet sector overheid van 4,7%. De lastenstijging wordt voor het programma Economisch Vestigingsklimaat gedekt uit de inwonerbijdrage en voor de programma's verkeer en openbaar vervoer uit de BDU-middelen. De BDU-middelen kennen een jaarlijkse indexering. De hoogte hangt af van de middelen die het ministerie van Financiën hiervoor beschikbaar stelt.

Ook gaan we in deze paragraaf in op het beleid rondom informatieveiligheid, zoals verzocht in de kaderbrief van de regio Haaglanden (bijlage 2).

Paragraaf Financiering en treasury

Zoals het BBV voorschrijft bevat deze paragraaf in ieder geval de beleidsvoornemens op het gebied van risicobeheer van de financieringsportefeuille. Daarnaast geven we in deze paragraaf inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop deze rente aan de programma's wordt toegerekend.

Paragraaf Verbonden partijen

In deze paragraaf beschrijven we de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisaties waarin de MRDH een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risico's

De in de begroting 2025 onderkende risico's en bijbehorende weerstandscapaciteit vormen het uitgangspunt voor de begroting 2026. Zoals verzocht in de kaderbrief van de regio Haaglanden (bijlage 2) en in lijn met de begroting 2025, worden de

geïnterpreteerde risico's gekwantificeerd. Volgens het BBV dienen de volgende kengetallen aan de paragraaf weerstandsvermogen en risico's te worden toegevoegd (inclusief de beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie):

- **1a** netto schuldquote;
- **1b** netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- **2** solvabiliteitsratio;
- **3** grondexploitatie;
- **4** structurele exploitatieruimte;
- **5** belastingcapaciteit.

De genoemde kengetallen worden verwerkt in de begroting 2026, met uitzondering van de kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit omdat die voor de MRDH niet relevant zijn.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De MRDH bezit een aantal kapitaalgoederen: oplaadapparatuur voor ov-chipkaarten, rechten van opstal, enabri's. Daarnaast heeft de MRDH geïnvesteerd in huisvesting, meubilair en ict-faciliteiten. De beleidsuitgangspunten rondom activering en afschrijving zijn in ieder geval onderdeel van deze paragraaf. Daarnaast nemen we eventuele nieuwe investeringsbudgetten in deze paragraaf op.

Paragraaf Subsidies

Op grond van de Financiële verordening MRDH 2015 geven we in deze paragraaf een overzicht van de begrote subsidies aan instellingen en ondernemingen. Voorwaarde hiervoor is dat deze subsidies niet op grond van een bestaande verordening worden verleend.

Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Op grond van de Wet open overheid (per 1 augustus 2022) dient de MRDH documenten op een bepaalde wijze openbaar te maken. In deze paragraaf geven we aan hoe dat gebeurt.

6. Indicatoren

De indicatoren die vanuit het BBV zijn voorgeschreven voor het taakveld bestuur en bedrijfsvoering nemen we op in de begroting 2026. Dit zijn de indicatoren over formatie, bezetting, apparaatskosten, externe inhuur en overhead.

7. Btw-compensatiefonds

De btw voor de wettelijke taak verkeer en vervoer kan de MRDH verrekenen via het btw-compensatiefonds. De verschuldigde btw voor het economisch vestigingsklimaat wordt verrekend via de zogenoemde transparantiemethode. Concreet betekent dit dat deze btw elk jaar, naar rato van het inwoneraantal, wordt doorgeschoven naar de deelnemende MRDH-gemeenten die recht hebben op compensatie.

8. Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de MRDH belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) voor zover zij voor één van haar activiteiten een onderneming drijft. Eind februari 2022 is er tussen de MRDH en de Rijksbelastingdienst een vaststellings-overeenkomst gesloten. Het uitgangspunt voor de berekening is een cost-plus-methode waarbij de treasuryfunctie wordt uitgedrukt in een waarde. Van deze waarde wordt 5% genomen om op een belastbaar resultaat uit te komen.

9. Planning begroting 2026

De bestuurlijke behandeling van de begroting 2026 in 2025 is als volgt:

Onderwerp	Datum
Bestuurscommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat	2 april
Dagelijks bestuur - vrijgeven voor zienswijze	14 april
Start zienswijzeperiode	14 april
Einde zienswijzeperiode	7 juli
Adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat	3 september
Dagelijks bestuur - behandeling zienswijzen	2 september
Algemeen bestuur - vaststellen begroting en nota van beantwoording bij zienswijzen	12 september

Toelichting op de planning:

De begroting 2026 wordt voor een zienswijze voorgelegd aan de MRDH-gemeenten. De zienswijzeperiode voor de begroting 2026 eindigt op 7 juli, op basis van 12 weken.

In de kaderbrief van de regio Haaglanden is opgenomen dat de gemeenten streven naar het aanbieden van de zienswijzen op uiterlijk 15 juli 2025.

Na de zienswijzeperiode behandelen de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat de begroting (beiden op 3 september 2025). Tijdens deze behandeling worden de adviescommissies meegenomen in de 'rode draden' van de ontvangen zienswijzen. De nota van beantwoording wordt na behandeling in het dagelijks bestuur van 2 september aan de adviescommissies nagezonden.

10. Besluit

De Kadernota MRDH begroting 2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur
van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag d.d. 4 april 2025,

de secretaris,
Christel Mourik

de voorzitter,
Carola Schouten

Bijlage 1: Indexeringskader inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat

Tot en met begrotingsjaar 2025 maakten we in de kaderbrief van de gemeenten onderscheid tussen een indexcijfer voor loonkosten (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers) en een indexcijfer voor materiële kosten (CPI). Vanaf begrotingsjaar 2026 gebruiken we drie indexcijfers: de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling op overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling op overheidsinvesteringen (IBOI). Dit sluit beter aan op de reële kostenontwikkeling. De weging van deze indices wordt voorgeschreven in de gemeentelijke kaderbrief en is respectievelijk 60%, 20% en 20%. Voorheen was de weging afhankelijk van de opbouw van de begroting van de gemeenschappelijke regeling (verhouding loonkosten versus materieel budget). Ook actualiseren we eerdere afgegeven ramingen.

Op basis van voorgaande uitgangspunten bedraagt het indexeringspercentages voor 2026 ten opzichte van het basisjaar 2025 4,2%. Daarnaast vragen de gemeenten om de begroting met 6,2% te verlagen ten opzichte van de begroting 2025. Concreet betekent dit dat de berekening voor de inwonerbijdrage als volgt is:

Begroting 2026 = (Begroting 2025 x indexering) x 93,8%

De inwonerbijdrage in de begroting 2025 bedraagt € 3,07. Dat leidt tot de volgende berekening voor de begroting 2026:

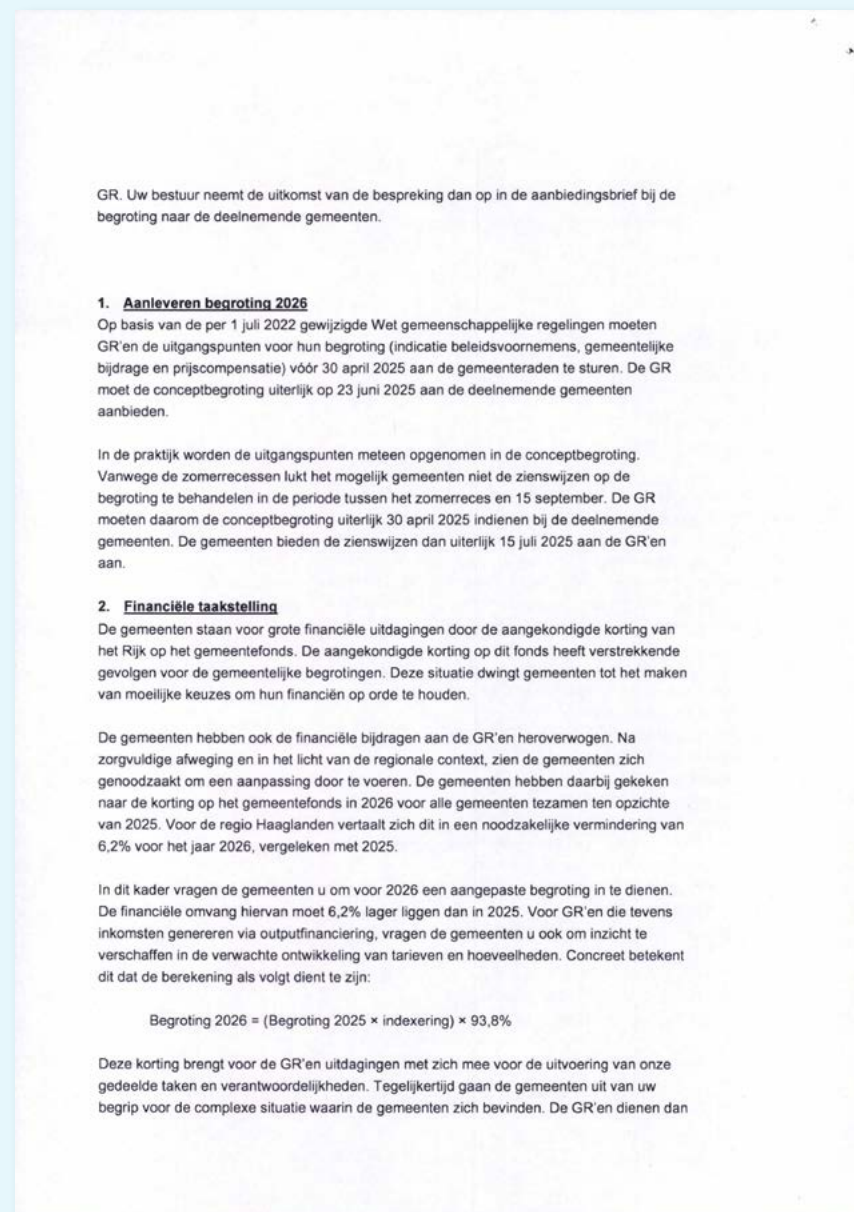
€ 3,07 (begroting 2025) * 1,042 (index 2026) * 0,938 (6,2% verlaging) = € 3,00 (begroting 2026)

Hierna is een overzicht van de inwonerbijdrage per gemeente voor het begrotingsjaar 2026 opgenomen.

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2024*	Bijdrage per inwoner (€)	Totaal inwoner- bijdrage 2026 (€)
Albrandswaard	26.710	3,00	80.130
Barendrecht	48.568	3,00	145.704
Capelle aan den IJssel	68.673	3,00	206.019
Delft	110.224	3,00	330.672
Den Haag	568.419	3,00	1.705.257
Krimpen aan den IJssel	29.782	3,00	89.346
Lansingerland	66.093	3,00	198.279
Leidschendam-Voorburg	78.309	3,00	234.927
Maassluis	36.437	3,00	109.311
Midden-Delfland	19.422	3,00	58.266
Nissewaard	88.355	3,00	265.065
Pijnacker-Nootdorp	58.120	3,00	174.360
Ridderkerk	48.011	3,00	144.033
Rijswijk	60.710	3,00	182.130
Rotterdam	672.330	3,00	2.016.990
Schiedam	82.559	3,00	247.677
Vlaardingen	77.234	3,00	231.702
Voorne aan Zee	74.544	3,00	223.632
Wassenaar	27.534	3,00	82.602
Westland	116.897	3,00	350.691
Zoetermeer	129.941	3,00	389.823
Totaal	2.488.872		7.466.616

(*) bron: CBS StatLine info van 5-2-2025. Wordt in de definitieve begroting 2026 nog aangepast naar aantallen per 1-1-2025.

Bijlage 2: Kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen regio Haaglanden

ook tijdig scenario's voor te leggen aan de betrokken ambtelijke ondersteuning van de deelnemende gemeenten. Het is van belang dat dit het overlegproces op tijd wordt gestart zodat de GR'en de wenselijkheid en haalbaarheid de scenario's beter kan inschatten en de impact op de dienstverlening aan inwoners zo beperkt mogelijk houden. Zodoende kan er in uw bestuursvergadering een beter gedragen besluitvorming plaatsvinden.

3. Subsidies en cofinanciering

De GR kan de impact van een financiële taakstelling verzachten door meer subsidies en cofinanciering van andere partijen te verwerven. Omdat het verwerven van subsidies en cofinanciering vaak een aanzienlijke doorlooptijd heeft, kan hier reeds in 2025 op worden ingezet. De gemeenten vragen de GR om in de begroting apart aandacht te besteden aan de strategie die de GR heeft om subsidies en cofinanciering te verkrijgen, en inzicht te geven van de verwachte meerjarige ontwikkeling van de subsidie-inkomsten, belangrijke trajecten en eventuele risico's.

Deze aanpak zorgt niet alleen voor transparantie en verantwoording, maar legt ook de basis voor continue verbetering en strategische bijsturing, wat uiteindelijk kan bijdragen aan een sterkere financiële positie van de GR.

4. Indexering

Door het toepassen van loon- en prijsindexering op de begroting van de GR'en wordt de begroting aangepast aan het (verwachte) inflatieniveau. Voor de wijze waarop de GR'en geïndexeerd worden, sluiten de gemeenten zo veel als mogelijk aan bij de wijze waarop gemeenten door het Rijk geïndexeerd worden. Het Rijk baseert de indexering op haar beurt weer op de inflatieprognoses van het CPB.

Met ingang van 2024 heeft het Rijk versneld de BBP-systematiek ingevoerd voor de indexering van het Gemeentefonds. De BBP-systematiek voorziet in een volumeontwikkeling en een loon- en prijsontwikkeling. Tezamen vormen zij het accres: de jaarlijkse autonome groei van het gemeentefonds. De loon- en prijsontwikkeling in de nieuwe systematiek is gebaseerd op de gemiddelde inflatie over de afgelopen acht jaar.

De systematiek die het Rijk hiervoor hanteerde (tot en met 2023), sloot beter aan op de reële kostenontwikkeling. Daarom is de indexering voor GR'en gebaseerd op de 'oude' systematiek van het Rijk en wordt niet meegegaan met de overgang naar de BBP-systematiek.

Deze oude systematiek is gebaseerd op een gewogen gemiddelde van drie indices: de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling op overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling op overheidsinvesteringen (IBOI). De weging van deze indices is respectievelijk 60%, 20% en 20%. De bron van de indices is de raming die elk halfjaar door het CPB wordt gepubliceerd, het CEP in maart, dan wel het MEV in september.

Deze kaderbrief richt zich op de begroting voor het jaar 2026. Dat betekent dat op basis van de MEV die zijn gepubliceerd in september van dit jaar de indexering voor 2026 bepaald wordt. Bij de kaderbrief van volgend jaar wordt dit geactualiseerd, op basis van de MEV van dat jaar en in het jaar zelf worden de percentages definitief vastgezet op basis van het CEP. Dit laatste sluit aan bij het moment waarop het Rijk de indexeringspercentages die zij aan gemeenten geven vastzet. Dat betekent dat er in elke kaderbrief drie bijstellingen gedaan worden. De indexering van het lopende jaar wordt definitief, de indexering van het eerstvolgende jaar wordt geactualiseerd en de indexering van het begrotingsjaar wordt voor het eerst opgevoerd. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Bron	Status	Jaar
CEP 2024	Definitief	indexering 2024
MEV 2025 (publicatie 2024)	Actualisatie	indexering 2025
MEV 2025 (publicatie 2024)	Eerste raming	indexering 2026

Indexering begroting 2026

De bovenstaande systematiek resulteert voor deze kaderbrief in de onderstaande percentages:

Bron	Ja ar	Loonvoet (60%)	IMOC (20%)	IBOI (20%)	Gewoge n Gemidd elde	Was vorige kaderbri ef	Corre ctie
CEP 24	20 24	6,4%	2,9%	3,0%	5,0%	2,7%	2,3%
MEV 25	20 25	4,7%	2,7%	2,3%	3,8%	4,0%	-0,2%
MEV 25	20 26	2,1%	2,2%	2,2%	2,1%		2,1%
Index begroting 2026:							4,2%

In de begroting 2026 mogen de GR'en uitgaan van een indexeringspercentage van 4,2%. In deze uiteindelijke indexering van 4,2% is – in afwijking van de berekeningswijze in de kaderbrief 2025 – wel een nacalculatie 2024 opgenomen. Met de berekeningswijze in de kaderbrief 2025 zijn de GR'en naar de mening van de gemeenten al een zekere taakstelling voor het jaar 2026 opgelegd. De berekeningswijze in deze kaderbrief compenseert hiervoor.

5. Risico's en weerstandscapaciteit

Conform de eerdere kaders verwachten we ook in uw komende begrotingen een goed onderbouwde risicoparagraaf aan te treffen. Een transparant en goed risicobeeld en een effectief risicomanagement zijn speerpunten van de deelnemende gemeenten. Dit is een belangrijke voorwaarde voor een goede besturing van de GR, het borgen van de continuïteit van de GR en duurzame waardecreatie door de GR.

Het uitgangspunt blijft dat een (geprognosticeerde) weerstandscapaciteit groter dan 1,0 voor een GR niet nodig is. In dat geval stort u het teveel aan weerstandscapaciteit af naar de deelnemende gemeenten. Indien de GR toch een hogere weerstandscapaciteit noodzakelijk vindt, dan moet de GR met een voorstel met een gedegen onderbouwing indienen.

6. Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen

In een tijd waarin duurzaamheid steeds urgenter wordt, is het cruciaal dat GR'en dit thema stap-voor-stap integreren in hun begrotingen. De komende jaren zullen de gemeenten u vragen om – in lijn met de ontwikkelingen voor de gemeenten zelf – hiervoor een strategie te ontwikkelen en u hierover te verantwoorden. Voor de begroting 2026 vragen de gemeenten u nadrukkelijk stil te staan bij maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI).

Binnen de duurzaamheidsopgave is Maatschappelijk verantwoord Inkopen (MVOI) een effectief instrument voor de GR om de maatschappelijke impact van publieke middelen te vergroten. Het draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen en CO2-reductie, het stimuleren van innovatie en een circulaire economie, eerlijke arbeidsomstandigheden en inclusie. De GR richt de MVOI in op een wijze die afhankelijk is van de aard van de GR en de ambitie die de GR met MVOI heeft.

Voor MVOI zijn landelijk al diverse kaders en richtlijnen ontwikkeld en ambities benoemd. Denk hierbij aan de aanbestedingswet 2012 (gewijzigd in 2016), het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2020, het Nationaal Plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2021-2025, de ISO 20400 richtlijn voor maatschappelijk verantwoord inkopen en de Klimaatwet en het Klimaatakkoord.

De gemeenten vragen de GR om in de begroting apart aandacht te besteden aan het MVOI-beleid en de MVOI-doelstellingen. Daarin komt ten minste aan bod:

- Verbanden tussen MVOI-activiteiten en de bredere organisatie-doelstellingen;
- De integratie van MVOI in de eigen inkoopprocessen;
- De MVOI-gerelateerde uitgaven per MVOI-categorie (bijv. duurzame energie, circulaire producten)
- Concrete MVOI-initiatieven en hun verwachte impact.

Indien op de GR van toepassing, neemt u ten minste – maar niet uitsluitend - de volgende prestatie-indicatoren op in uw begroting:

- Percentage aanbestedingen met MVOI-criteria;
- CO2-reductie door MVOI-maatregelen (in tonnen en percentage van totaal);
- Percentage circulaire inkopen;
- Aantal gecreëerde social return arbeidsplaatsen;
- Aantal MVOI-gerelateerde innovatieprojecten;

Door deze elementen op te nemen in de begroting toont de GR haar commitment aan duurzaamheid en creëert ze een kader voor continue verbetering van haar maatschappelijke impact en verantwoording hierover.

7. Informatiebeveiliging, informatiebeheer en gegevensbescherming

Informatiebeveiliging is van cruciaal belang voor publieke organisaties vanwege hun verantwoordelijkheid jegens burgers en de samenleving. Publieke organisaties beheren grote hoeveelheden gevoelige gegevens, variërend van persoonlijke informatie tot kritieke infrastructuurgegevens. Bovendien maken de toenemende digitalisering en de omvang en complexiteit van cyberdreigingen een robuuste beveiliging noodzakelijk. Privacyschendingen of beveiligingsincidenten kunnen leiden tot verstoring van essentiële diensten en ondermijning van het publieke vertrouwen. Een effectieve informatiebeveiliging waarborgt de integriteit, beschikbaarheid en vertrouwelijkheid van gegevens, ondersteunt de continuïteit van dienstverlening en voldoet aan wettelijke verplichtingen.

Het is daarom van belang dat de GR ten minste de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) heeft geïmplementeerd, en indien zo bepaald ook de Nederlandse uitwerking van de Networking and Information Security Directive (NIS2) die in 2026 naar verwachting in werking is. Het archief- en informatiebeheer dient te voldoen aan de wet- en regelgeving zoals de Archiefwet. De GR moet benodigde extra middelen om te voldoen aan deze wet- en regelgeving binnen haar eigen begroting vinden; deze mogen niet leiden tot een hogere begroting.

De gemeenten vragen de GR om in de begroting apart aandacht te besteden aan informatiebeveiliging en gegevensbescherming. Daarin komt ten minste aan bod:

- De mate waarin de GR voldoet aan de wettelijke kaders (zoals AVG, BIO en NIS2);
- De belangrijkste aanwezige risico's op het gebied van informatiebeveiliging en gegevensbescherming;
- Wat de prioriteiten voor het begrotingsjaar zijn;
- De concrete projecten en initiatieven voor het begrotingsjaar.

Indien op de GR van toepassing, neemt u ten minste – maar niet uitsluitend - de volgende prestatie-indicatoren op in uw begroting:

- Percentage medewerkers dat jaarlijks security awareness training voltooit;
- Percentage systemen dat voldoet aan de BIO-normen;
- Aantal uitgevoerde penetratietests en het opvolgingspercentage van bevindingen;
- Percentage kritieke systemen met up-to-date back-ups;
- Percentage leveranciers dat voldoet aan de gestelde beveiligingseisen;
- Aantal uitgevoerde en bijgewerkte Data Protection Impact Assessments (DPIA's);
- Aantal gemelde datalekken.

Door deze elementen op te nemen, toont de gemeenschappelijke regeling haar commitment aan informatiebeveiliging en gegevensbescherming, en creëert ze een kader voor continue verbetering van haar maatschappelijke impact en verantwoording hierover.

8. Wijziging wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Indien de verwachting is dat de GR per 1-1-2026 nog niet volledig voldoet aan de Wgr, dan moet de GR in zijn begroting hier apart aandacht aan besteden. Daarbij komt ten minste aan bod:

- Het benoemen van de tekortkomingen;
- De wijze en het tijdsplan waarop deze tekortkomingen worden opgelost.

9. Tussentijdse informatievoorziening en afstemming

Om verschillende redenen kunnen er na vaststelling van de begroting gebeurtenissen voordoen die leiden tot significante wijziging van de (verwachte) begrotingsresultaten. De gemeenten vinden het belangrijk dat zij hierover snel en goed geïnformeerd worden. Hieronder wordt ingegaan op een aantal – niet limitatieve – specifieke situaties.

- *Nieuw beleid*
Bij een GR kan de behoefte ontstaan aan een beleidswijziging, nieuw beleid of nieuwe initiatieven. Ook (aanstaande) nieuwe wet- en regelgeving kan aanleiding zijn voor nieuwe beleidsvoornemens. De gemeenten vragen u deze aanzetten tot nieuw beleid tijdig te bespreken in uw bestuursvergadering. Zodra deze meer concrete vormen aannemen, worden deze opgenomen in uw beleidskader. Iedere gemeente kan dan bij de kaderstelling voor het komende jaar hiermee rekening houden.
- *Omgaan met tekorten/overschotten*
Gedurende de uitvoering van de begroting kunnen zich afwijkingen voordoen. Deze worden normaliter opgenomen in de reguliere uitvoeringsrapportages en (tussentijds) gemeld aan het DB van de GR. Uitgangspunt hierbij is dat exploitatietekorten in principe binnen de begroting van de GR worden opgevangen. Overschotten vloeien in principe terug naar de deelnemende gemeenten. De tussentijdse melding kan worden aangevuld met een voorstel voor bijsturing. De gemeenten vragen het bestuur hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden.
- *Tussentijdse informatievoorziening*
Niet voor elke GR geldt dezelfde afspraak of verwachting over tussentijdse rapportages. De gemeenten vragen het bestuur van de GR om de deelnemende gemeenten actief te informeren bij materiële beleidsmatige en/of financiële (verwachte) afwijkingen gedurende het jaar. Indien de GR de begroting wil wijzigen geldt hiervoor de gebruikelijke zienswijzeprocedure.

10. Financiële kengetallen

De kwaliteit van de begroting is medebepalend voor de jaarstukken. Het BBV schrijft ten aanzien van de verplichte kengetallen voor: dat zorggedragen wordt voor "een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie" (artikel 11, lid 2d). De gemeenten vragen het bestuur om in de begroting een oordeel te geven over de meerjarige ontwikkeling van de verplichte financiële kengetallen en daarbij zo nodig tijdig beleidsmaatregelen voor te stellen.

11. Vereisten voor de jaarrekening 2026

Behalve voldoen aan de wettelijke vereisten voor het opstellen van een jaarrekening en het verkrijgen van een goedkeurende accountantsverklaring en controlerapport van de accountant, wordt van de GR verwacht dat de GR zich met de jaarrekening 2026 ook verantwoordt over al hetgeen in deze kaderbrief is gevraagd op te nemen in de begroting.

Voor nadere informatie over deze brief kunt u tot 20 december terecht bij de voorzitter van het Controllersoverleg Haaglanden, dhr. R. van der Pol van de gemeente Zoetermeer (06-38685320; e-mail: r.van.der.pol@zoetermeer.nl). Vanaf 2 januari kunt u deze vragen stellen aan Harold Burger (via telefoonnummer 14079).

Hoogachtend,
Namens de colleges van Burgemeester en Wethouders van:
Delft
Den Haag
Leidschendam-Voorburg
Midden-Delfland
Pijnacker-Nootdorp
Rijswijk
Wassenaar
Westland
Zoetermeer

drs. J. Iedema MBA
Wethouder Financiën gemeente Zoetermeer
Voorzitter overleg wethouders Financiën Haaglandengemeenten

Bijlage 3: Kaderbrief begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen regio Rotterdam-Rijnmond

MRDH
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Datums: 14 januari 2025
Zakennummer: 16.75.001
Tegen: Financiële toelichting op de
Onderliggende: Markt en Middelen
Onderwerp: Markt en Middelen
Onderwerp: 4. doorneg begroting 2026

Geacht bestuur,

Jaarlijks informeren de gemeenten van de regio Rotterdam-Rijnmond de gemeenschappelijke regelingen waarin zij gezamenlijk deelnemen over het te gebruiken indexpercentage voor de eerstvolgende begroting. In deze brief betreft dat de begroting 2026.

Indexering 2026

Omdat het ons bekend is dat u ook een brief met indexeringsrichtlijnen ontvangt vanuit de regio Haaglanden, sturen wij u geen indexeringsbrief met eigen richtlijnen. Wij vinden het onwenselijk dat u verschillende signalen krijgt over wat gemeenten een acceptabele kostenontwikkeling vinden. Wij sluiten daarom voor de begroting 2026 opnieuw aan bij de systematiek en de berekening van de regio Haaglanden, die leidt tot een toegestane indexering van 4,2%. Jaarlijks beoordelen wij of wij ons voor het volgende begrotingsjaar opnieuw in de uitkomsten van die berekening kunnen vinden en u daarvan op de hoogte stellen.

Begrotingstekorten

Vorig jaar hebben wij u via de indexeringsbrief gevraagd te anticiperen op de tekorten die gemeenten van 2026 verwachten door in beeld te brengen welke bijdrage u kunt leveren bij het oplossen daarvan. Wij rekenen nog steeds op uw constructieve houding met betrekking tot dit onderwerp.

In de Kaderbrief begroting 2026 die u van de regio Haaglanden heeft ontvangen wordt naast de indexering ook een taakstelling opgelegd. Omdat de regionale afspraken van de Rotterdam-Rijnmond gemeenten alleen de indexering betreffen, beperken wij ons in deze brief tot aansluiten bij het indexeringcijfer. Wij constateren wel dat het opgelegde percentage (6,2%) binnen de bandbreedte valt van de scenario's die wij aan andere gemeenschappelijke regelingen hebben uitgevraagd (5-10%). Wij vernemen graag uw reactie op de taakstelling van de regio Haaglanden.

Beleidswijzigingen

Het indexpercentage is bedoeld voor de budgetten van het bestaande beleid of de bestaande activiteiten. Als u voorstellen heeft voor nieuw beleid of nieuwe activiteiten, verzoeken wij u om deze afzonderlijk zichtbaar te maken en aan de gemeenten ter besluitvorming voor te leggen, met daarbij een dekkingsvoorstel.

Voor de volledigheid wijzen wij erop dat u als gemeenschappelijke regeling een meerjarenbegroting opstelt, maar dat gemeenten strikt genomen alleen instemmen met de eerste jaarschijf hiervan.

Wij verzoeken u bij het opstellen van de begroting 2026 met het bovenstaande rekening te houden.

Ondertekening

Deze brief wordt u toegezonden namens de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Gecree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.

Met vriendelijke groeten,
Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,

mr. A. Boele
secretaris

J.J. Luteijn
burgemeester

Met elkaar, voor elkaar

Colofon

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Postbus 21012
3014 GN Rotterdam
088 5445 100
informatie@mrddh.nl
www.mrddh.nl

Ontwerp: Leene Communicatie/VormVijf

April 2025